

Žákovský parlament očima pedagogů

Mgr. Eliška Urbanová,
lektorka a metodička,
CEDU – Centrum pro
demokratické učení, o. p. s.

Zapojením dětí do žákovského parlamentu rozvíjíme jejich občanské kompetence. Tak alespoň hovoří řada zahraničních studií. Jak to ale vnímají čeští učitelé?

U příležitosti vyhlášení 6. ročníku **soutěže Co dělají školy pro demokracii?** v Poslanecké sněmovně jsme se zeptali koordinátorů 10 žákovských parlamentů z celé republiky, co žákovský parlament dal jejich žákům. Vedle trefných postřehů pedagogů přinášíme také inspiraci pro váš parlament v podobě 10 žákovských projektů, které děti prezentovaly.

Nechte se zlákat a zapojte se mezi *Školy pro demokracii*. Příští listopad rádi přivítáme v Parlamentu ČR i vaše žáky.

Pedagogové ze škol, kde parlament funguje dobře, oceňují, že jim parlament zprostředkuje **pohled dětí na školu**.

„Důležité je, že děti v parlamentu učitelům nediktují žádné podmínky, nýbrž přinášejí zajímavé podněty, které často ocení i dospělí, jako třeba návrhy na to, jak udržet školu uklizenou,“ komentuje pohled pedagogů Tomáš Hazlbauer, ředitel CEDU – Centra pro demokratické učení, o.p.s., které program *Škola pro demokracii* realizuje. Co ale taková zkušenost dá podle učitelů samotným dětem?

■ CO ZASEJU, TO SKLIDÍM

V první řadě se tu děti učí **přijímat odpovědnost**, a to zcela prakticky. Dejme tomu, že se parlament na základě podnětů od spolužáků ze tříd rozhodne uspořádat celoškolní soutěž v recitaci. To pro děti není jen tak, neboť taková akce obnáší řadu dílčích úkolů, které musí samy naplánovat a zrealizovat. Když v průběhu příprav jeden žák z dvaceti svůj úkol nesplní, problém má celý parlament. Děti se tak učí nespolehat se na dospělého a velmi brzy zjistí, že pokud si vše pečlivě nezajistí samy, nemohou dosáhnout úspěchu. Úlohou pedagoga je pomáhat jim při plánování akce a také jim po její realizaci pomoci zhodnotit, co se jim podařilo a v čem selhali, určitě ale

nemá práci dotahovat za ně. Jedině tak si totiž odnesou cennou zkušenost a budou vědět, co příště udělat jinak.

■ NENÍ MI TO JEDNO

Tím, že dětem dáme příležitost ve škole dělat něco, co v jejich očích školu reálně změní k lepšímu, jim také dáváme najevo, že svět kolem sebe mohou měnit. Mezi dospělými často slyšíme, že ve veřejném prostoru nemá smysl nic dělat, protože stejně nic nezměníme. Činnost parlamentu dětem umožňuje zažít opačnou zkušenost, což ve finále také vede k jejich **většímu zájmu o to, co se v jejich životě a okolí děje**.

Na organizaci akcí pro školu nebo třeba pro celou obec se pak podílejí nejen členové parlamentu, ale zpravidla se zapojí i další žáci ze tříd. Děti tak zcela přirozeně přijímají, že mohou ve svém volném čase dělat něco pro druhé a že je to navíc baví, protože v tom nejsou samy, ale v partě dalších aktivních a nadšených lidí.

■ ŠKOLA JE MÍSTO, KDE OPRAVDU ŽIJU

Parlament představuje bezpečné a podnětné prostředí, kde děti zažívají, jak může fungovat demokratická společnost. Zjišťují, že jsou to i ony, kdo může ovlivnit, jak bude škola vypadat a jak se jim tu bude líbit.

Právě s takovou školou se pak lépe identifikují a vnímají ji nejen jako místo, kam se chodí vzdělávat, ale také jako místo, kde mohou realizovat své nápady a sny. Někdy se v parlamentu vyloupne jako skvělý organizátor žák, u kterého bychom to vůbec nečekali.

■ DOKÁŽU SVĚT KOLEM SEBE MĚNIT

Z výše popsaného je patrné, že činnost parlamentu nevede jen k tomu, že se toho ve škole „víc děje“, ale především k **všestrannému rozvoji dětí**. Učí se zde kultivovaně a dohodnout se. Kromě komunikačních dovedností se učí také plánovat rozsáhlejší aktivity ve skupině, vést schůzku, výstupy své práce zpracovávat písemně i formou videí či plakátů. Jednoduše řečeno, v parlamentu děti zažívají „trénink všeho možného“, protože každou akci musí vymyslet, naplánovat, uskutečnit, zpropagovat a také vyhodnotit.

■ CO REÁLNĚ PARLAMENTY DĚLAJÍ?

V soutěži *Co dělají školy pro demokracii?* o nejúspěšnější projekt roku 2016 zvítězili žáci ze SŠP Jílová v Brně, kteří uspořádali celoroční soupeření o nejuklizenější třídu. Škola tímto projektem dokonce ušetřila na opravách a pan ředitel poskytl vítězné skupině cenu v podobě dne volna a zábavného teambuildingu.

V ZŠ Smolkova na Praze 12 uspořádali žáci *Poetické odpoledne* plné velmi vydařených recitačních vystoupení. V Humpolci na ZŠ Hájkova si rodiče i učitelé užili zábavu na žáky organizované zahradní slavnosti. Ve Svitavách na ZŠ Felberova zase parlamentáci mysleli na své spolužáky, když pro ně přichystali *Vánoční vybíjenou*. Na CZŠ ve Veselí nad Moravou proběhla pod taktovkou parlamentu

řada besed s lidmi zajímavých profesí, a to pod názvem *Práce jako koníček*.

Parlamenty se ale často neomezily jen na to, co se děje ve škole. Na ZŠ TGM v jihočeské Blatné žáci uspořádali pro celé město *Maratón splněných přání*, kde každý občan mohl napsat vzkaz paní starostce. Žáci přání občanů přednesli na radnici a dozvěděli se, co z toho bude uskutečněno. Děti ze znojemské ZŠ Mládeže uspořádaly sbírku pro psí útulek a podobně žáci ze ZŠ Ruská v Litvínově uspořádali charitativní běh pro veřejnost, kde startovné představovalo příspěvek pro dětské centrum.

Žáci ze ZŠ Masarova v Brně se zapojili do projektu *72 hodin*, v rámci něhož navštívili vrstevníky z místního Klokánku. Zcela neplánovaně vzniknul nápad doučování dětí z Klokánku, kterého se chopili právě jejich kamarádi ze základní školy. A nakonec v Zákupích si přivolal na pomoc parlamentáky sám starosta města, aby mu pomohli obeznámit děti z mateřských školek i obyvatele domova pro seniory s novým zákonem o bezpečnosti chodců.

Děti své projekty prezentovaly formou kratičkových videospotů, které můžete zhlédnout na www.skolaprodemokracii.cz v sekci „Děti v Parlamentu“.

Jaké máte zkušenosti s žákovským parlamentem vy? Pokud hledáte inspiraci a chtěli byste váš parlament trochu oživit, neváhejte vyhledat žákovské parlamenty z vašeho okolí, nebo kontaktujte přímo Konzultační centra Školy pro demokracii – obojí snadno najdete na výše uvedeném webu. A pokud jste na svůj parlament hrdí, přihlaste se do sítě škol pro demokracii a prezentujte se v listopadu v Parlamentu ČR. Těšíme se na vás! **||**

KNIŽNÍ TIP

E-learning – Učení (se) s digitálními technologiemi

Jiří Zounek a kol.

Kniha je určena všem čtenářům, kteří se setkávají při učení či výuce s digitálními technologiemi: studentům – učitelům – vzdělavatelům dospělých – vědeckým pracovníkům – i nejširší veřejnosti.

Vychází z teoretického studia a empirického výzkumu autorů, ale i z jejich vlastní učitelské a lektorské praxe. **Reflektuje současné pedagogické i technologické trendy**, zároveň je kritická k nerealistickým očekáváním a představám, které jsou s implementací technologií často spojeny.

Publikace může čtenářům přinést inspiraci a otevřít nové perspektivy i způsoby **učení (se) s digitálními technologiemi**. Ocení ji především ti, kteří preferují moderní, avšak promyšlené didaktické postupy využívání technologií.

Knihu doplňuje **online podpora**, viz <http://knhaelearning.cz/>.

Vazba brožovaná, počet stran 280, cena 360 Kč

Objednat můžete na www.wolterskluwer.cz, tel.: 246 040 400, fax: 246 040 401, e-mail: obchod@wolterskluwer.cz

